

Motion från Robert Johansson och Gizela Sladic (S) "Ge alla barn i grund- och gymnasieskolan rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin"

Det finns klyftor i samhället. Ekonomiska, politiska och sociala är det som oftast talas om i debatten. En klyfta som inte lika ofta kommer upp är den kulturella, eller rättare sagt tillgången till kulturella upplevelser i allmänhet och scenkonstupplevelser i synnerhet.

Det finns höga trösklar för många barn och ungdomar att kunna ta del av scenkonst på de platser där kulturutbud äger rum, såväl av ekonomiska som av geografiska skäl i vårt län.

Det är långt ifrån alla barn och ungdomar som får gå på teater med skolan." Ekot har frågat fem stora kommuner hur många teaterbesök deras elever får per år. Bara i en kommun ser man en tydlig ökning av antalet besök - Göteborg. I Stockholm, Linköping och Norrköping minskar däremot elevernas besök till skolföreställningarna.

I Malmö har besöken legat på omkring 7 000 de senaste åren. I Stockholm har antalet besök till de föreställningar som spelas av de fria teatergrupperna minskat från 72 300 till 43 000 besök på sex år. Och i Göteborgs kommun ökar besöken totalt sett, men tycks minska för gymnasieelever."

Enligt Ekot "någon heltäckande statistik över hur ofta och hur många som går på teater med sin skola finns inte. Det syns i teaterns egna besöksstatistik, som nära nog halverats sedan 2007."

Den här motionen syftar inte om att peka ut vad som är fin eller ful kultur, rätt eller fel. Det är upp till kulturkonsumenterna. Det motionen däremot syftar till är att ge alla barn och ungdomar rätt till att få konsumera minst två scenkonstupplevelser per termin. Det betyder således inte att de bara ska gå på kungliga operan eller Dramaten för att se på Carmen eller något tungt Noréndrama. Det betyder att de ska få ta del av den känsla, närvaro och atmosfär som finns och som de allra flesta känner när de får en scenkonstupplevelse. Den känslan kan aldrig återskapas på en bioduk eller på via en film på internet.

Kulturens uppgift är att ge oss nya perspektiv. På kärleken, på livet, på politiken, på vänskap ja i princip på allt. Det handlar om att utmana begrepp, vända in och ut på

dom och få publiken att fundera, vad är vi egentligen? Det handlar också om bearbetning och förståelse av det vi upplevt eller som det vi kanske kommer att uppleva, likväl om mer abstrakta saker som drömmar och fantasier som vi kanske aldrig upplever. Det handlar om att bara få sjunka ner i en stol och stänga av allt det där andra för en stund, men också precis tvärtom, att verkligen gå ner djupt i något som i vardagen bara fladdrar oss förbi helt meningslöst elleroreflekterat.

En motion som denna riskerar alltid att mötas med svaret; ”Barn och unga vistas alla i skolan och därför är det lätt att tänka att det är där de ska möta kulturen, det är inte landstingets uppgift, det ligger på kommunerna” eller ”Konsumtion och utövning av kultur det är något privat som vi politiker eller tjänstemän inte skall oss lägga sig i” eller den mer klassiska ”vem är du att tala om den goda smaken eller kulturen?”. Den sista ser vi redan som avfärdad, motionens yrkan handlar inte om en viss typ av scenkonstupplevelse, och även om scenkonst är en kulturform så är den så bred att det inte handlar om att stöpa alla dess konsumenter i samma form. De två första potentiella svaren däremot de måste också bemötas.

Om vi vill att alla barn, oavsett klass, ursprung, plånbok eller bakgrund ska på kunna ges en livschans på lika villkor så måste vi utjämna kulturklyftan. Vi måste ge alla rätten till att få dessa nya perspektiv, eller bara möjligheten att analysera sina gamla perspektiv, eller bara få chansen att drömma sig bort. Att det inte skulle vara en landstingsfråga faller på sin egen orimlighet, en av våra uppgifter och det är att se till att det finns tillgång till kultur i hela länet, oavsett vad våra kommuner gör eller inte.

Vi vill att de platser där kulturutbudet äger rum vara också grunden för ett livslångt intresse hos barn och ungdomar. Genom att ”förbehandla” och ”efterbehandla” scenkonstbesöket fördjupas konstupplevelsen samtidigt tränas den sociala kompetensen.

Landstinget har redan stora satsning på scenkonst som görs genom scenkonststödet. Årligen fördelar kulturnämnden drygt 9 miljoner till 35-45 scenkonstgrupper. Kulturnämndens stöd till scenkonst ger förutsättningar för länets kommuner att erbjuda ett varierat utbud till barn och unga.

Kultur för barn och unga står i fokus i nationella, regionala och kommunala politiska handlingsprogram och styrdokument. Behovet av samverkan mellan kommuner och landsting har blivit allt tydligare.

I Stockholms län finns det ingen länsteater som finansieras av landstinget så som det finns i en del andra län. Enligt Utvärdering av kulturnämndens länsfunktioner inom kulturområdet flera kommuner har uttryckt önskemål om ytterligare länsfunktioner inom teater och (bild-)konst /foto. Vi bedömer att landstinget borde inrätta en ny

tjänst inom kulturförvaltningen för scenkonststödet. Vi anser att en ny tjänst som scenkonstsamordnare med särskilt ansvar för utveckling av ett långsiktigt samarbete med kommunerna och samverkan inom regionen på scenkonstområde kommer att gynna regionen. Vi anser också att landstinget i samverkan med kommunerna måste skapa möjligheter att grundskole- och gymnasium elever, med prioritering på ålder 13-19, också tar del av scenkonst i vårt län på de platser där kulturutbud äger rum.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi att landstingsfullmäktige beslutar;

att landstinget inrättar en ny tjänst inom kulturförvaltningen, en scenkonstsamordnare med särskilt ansvar för utveckling av ett långsiktigt samarbete med kommunerna och samverkan inom regionen på scenkonstområde

att landstinget skall i samverkan med kommunerna arbeta efter målet att alla grund- och gymnasium skolelever med prioritering på ålder 13-19, skall ha rätt till minst två scenkonstupplevelser per termin på de platser där kulturutbud äger rum.

Stockholm den 14 mars 2013

Robert Johansson

Gizela Sladic